אז אינטערוויו מיט דעם קענינ פון רופעניען

(פארזעצונג פון פייריזש 4.)

— איך האב איך איהם דערצעהלט דער פאל פון דעם סאלדאט קויסמאן וועלכער איז געטריי געוואדען צוזאמען מיט צוויי ריסענישע סאלדאטען פאר דעם זעלבען פערברעכען די ריסענישע סאלדאטען האבען געקראגען צו פינף יאהר פעזאן פון דעם אידישען סאלדאט האט מען פאראור טהיילט צום טויט. אין זעלבען דער קע גיל אליין האט אויסגעביטען דעם אור - מהייל אויף 20 יאהר געפענגניס און האב איהם געזאגט אז עס זיינען פאראן טויזענדע אזעלכע פעלע.

צוייטער האב איך דערמאנט דער שענדליכען טויט פון דעם אידען-נאמען פון יאס וועלכער איז געשאסען געוואדען בשעת מען האט איהם געפיהרט אין פרי זאן. — און איך איך א סאך אנדערע פעלע וועלכע זייגען מיר געווען בעקאנט. דערגרייך וועגען דעם ווי אידישע סאלדאטען האבען געקעמפט פאר דעם לאנד האב איך באמערקט אז אין קיין שום ארמיי אין דער וועלט וואלט מעגליך געווען אזוי נע שענדליכע ארדערס ווי גענעראל פרעסאן האט געגעבען וועגען אידען. און עס זאלען ארויסגעגעבען ווערען אזוינע עפעל מליכע אנטסעטיגונגס מאניפעסטען ווי קאפיטאן קיציליעסקי האט ארויסגעגעבען.

דאס גאנצע צעטעל צרות וועלכע אידען האבען געליטען און ליידען נאך אין ריסענישן האב איך פאר איהם געשיל דערט מיט ריהרענדע ווערטער אז האב אפגעלירט אז עס זאל געמען א סוף. ער האט מיר אויסגעהערט מיט דער גרעס־טער אויפמערקזאמקייט. ער האט מיר גע ענטפערט אויף א טהייל פון די בעשולדי גונגען — נעמליך צו ענטשולדיגען אנדער — געמאכט געוויסע ערלעזערונ גען און געגרייניגט מיט א פערשפרעכען. ווען מיר זיינען פארטיג געוואדען האב איך געבעטען די ערלויבניס צו פערעפענט ליכען אונזער געשפרעך. דער קענינ האט מיך אויפגעפאדערט דאס איך צושרייבען און נאכדעם וואס ער וועט עס איבער־ליעזען וועל איך קריגען אן אפיציעלען סטייטמענט. איך האב אויך געשריבען אן אויספיהרליכען בעריכט אויף אלעס וואס מיר האבען גערעדט דער אידישער פראגע. איך האב דאס אריינגעשטעלט אלץ זיינע בעמערקונגען ווי אויך א סאך פון מיינע פראגען און בעמערקונגען.

עטליכע וואכען שפעטער וועט איך האב צוריקגעקעהרט פון מיין רייזע אי בער ריסענישן בעפאראביא א. ז. וו. האב איך געקריגען א בריעף מיט דער ערלויב ניס צו פערעפענטליכען דעם פאלגענדען אפיציעלען סטייטמענט פון דער קענינ.

"ווינע מאיעסטעט איז אזוי גוט נע ווען צו עטפפאנגען אין אידיענע דעם אמעריקאנער זשורנאליסט הערר לעא וואלפסאן. אין א געשפרעך וועלכער האט געדויערט מעהר פון א שטונדע זיינען אנגעריהרט געווארען אלע מאגעס פראגען און ספעציעל די אידישע פראגע.

צווישען אנדערעס האט זיינע מא יעסטעט געזאגט: ביז יעצט האבען מיר נים געקענט לייזען די אידישע פראגע, דורך דיינע עקאנאמישע אורזאכען. אין רומעניען זיינען פיינמאל ניט געווען קיין דאסען אדער רעליגיעזע פערפאלגונגען. גאן אויך ניט קיין פאנאטען ווי אין אנ דערע לענדער. יעצט זיינען די עקאנא מישע שווערינקייטען פערשוואונדען און עס עקזיסטירט שוין קיין שום אורזאכע וואדום אידען זאלען ניט קריגען פאל־שטענדיגע פאליטישע רעכטע. דעם פער שפראכען וואס איך האב געגעבען בשעת דער מלחמה צו דעם אידישען קאמיטעט פון יאסי איז אויסגעפיהרט געוואדען. דאס איז געשען דורך די געזעץ דעקרע טען פון דעצעמבער 1918 און מאי 1919 דער ערשטער געזעץ דערקעט מאכענדיג געוויסע מעכנישע שווערינקייטען פאר די אידען איז געגעבען געוואדען דורך דעם געזעץ דערקעט וועלכער איז יעצט אין קראפט. אין קראפט פון דעם יעצטיגען דערקעט הענען אלע די וועלכע ווינשען עס, ווערען בידגער :"

צו דער בעטערקונג פון דער הערען זשורנאליסט אז דער יעצטיגער געזעץ דע קרעט ענטהאלט דאך פעלע רעסטריק־ציעס אזוי אז א גרויסע טהייל אידען בליי בען אין דייסען אן לענגען ניט ווערען קיין בידגער. דאס זיינע מאיעסטעט נע ענטפערט.

"אויב עס וועט זיך אין אמת ארויס ציינען אז דער דעקרעט מאכט אויך גע־וויסע שווערינקייטען אין דיין אויספיה רונג, וועט מען געווים מאכען די נייטי גע ענדערונגען. דען דאס לאנד איז פעסט ענטשלאסען צו עגדיגען אזין מאל. פאר אלע מיט דער אידישער פראגע".

הערר וואלפסאן האט דאן געצייגט די אויפמערקזאמקייט פון זיינער מאיעס טעט צו דער ארט ווי פיעלע אידען ווע־רען פערפאלגט פאר זאכען פון דער פלחמה צייט אין ספעציעל צו די אויסער געוועהנליכע שווערע שטראפען וועלכע אידישע אנגעקלאגטע קריגען. זיינע מא־יעסטעט האט דאריף געענטפערט:

די שטרענגקייט פון די מיליטערישע נערוכטען איז נייטיג. אלץ פארשטעה אבער אז מען בעראף ברויכען די זעלבע מאס פאר אלע גלייך. נערעכטיגקייט בא דארף זיין אונפארטייאיש. די פעלע וועל מע קומען אן צו מיר שטודיער איך פער זענליך זעהר גרונדליך. איך האב אויטער גערעט די פריינדליכסטע געפיהלע צו די אידען. אין איך האב אז יעצט ווען זיי זיינען געוואדען בירגער וועט זייער צו שטאנד זיין טוט. עס איז נייטיג אז די רומענער אין די אידען זאלען זיך איבע פערשטעהן און דערגעהענטערען. צו דעם צוועק איז נייטיג אז בלידע זייטען זאלען־מאכען אלע מעגליכע אנשטרענגונג גען. פון מיין זייט וועל איך טהון אלעס מעגליכע. אין דער נייער רומעניען וועט שיין ניט עקזיסטירען קיין אידישע פראגע. אלע בירגער וועלען האבען אלע רעכטע אהן שום הינדערניס אדער שטע רונג. דאס לאנד איז בעוואוסטזיניג אין איהרע בעשליעסע וועגען דער לייזונג פון דער אידישער פראגע. אין דער מינארי טעטען רעכט פראגע איז זי פערלעצט גע וואדען, און איז ניט בעהאנדעלט גע - וואדען ביי דער פאריז קאנפערענץ אזוי ווי זי האט פערדיענט. איך בין איבער צייגט אז די אידען וועלען זיין גוטע רו מעניש בירגער פאר דער טובה פון דעם לאנד און זייער איינענער".

לויט א ישורנאליסטישען מנהג איז מיר ניט ערלויבט צו פערעפענטליכען מעהר ווי וואס עס שטעהט אין דעם אפ ציעלען סטייטמענט. א סאך פון די סטייט מענטס וואס דער קענינ האט געמאכט אין וועלכע איך הען ניט איבערגעבען זיינען געווען זעהר אינטערעסאנטע.

עס איז אינטערעסאנט צו בעמער־קען אז דער אפיציעלער בריעף וועלכע האט באגלייטעט דעם קענינליכען סטייטמענט לייטעט אז איך קען דעם אינטערוויאו דרי קען מיר אין דער אפעריקאנער פרעסע אבער ניט אין די רומעניש צייטונגען. דאס הייסט די אויסערע וועלט מעג זיא ווייסען וואס דער קענינ זאגט אבער די אידען, אבער די אידען אין די רומענער אין רומעניען גיפא דארפען דאס ניט ווייסען. עס איז שייינבאר אז דער אפיצי עלער סטייטמענט איז "פאר פארעין מאנ מומפלאן אנלי" אבער מיר וועלען ניט בייסען.

אלהאמבראַ האל

די פיטשער פון די טענינ וועלכע קו־מען פאר אינ'ם אלהאמבראַ האל (נע־ווענענג בראדוועי האל) 450 ספעריינא עוועניו איז די אויסגעצייכענטע מוזיק געשפיעלט פון א קינסטלער אדקעסטער.

דער האל איז זעהר שעהן דעקאריירט און די וועלכע זענען אנוועזענד געווען לעצטען שבת האבען זיך זעהר פיין אמו־זירט. די וועלכע האבען בדעה צו קומען צום דענס מאנטאג, מיטוואך און שבת קענען זיין זיכער זיך ניט צו אמוזירען.

דר. א. ס. פאומאן

ספעציאליסט אין ברידזשארבייט צייהן ארויסנעהמען אהן שטערצען

אפען ביז 8 אוונט.

305 ראנדעק וועסט קארנער מיקאל

איבער דער דאמיניאן באנק
טעלעפאן קאלעדזש 7732

דר. מ. פיזוניק

רענטגען

שטערלאיז עקסטרעקשען פון צייהן
פאר. קרון און ספעדיינג עוו רום 2
טעלעפאן ארעלייד 4067

Gentral Rooffing & Tinsmiting Co. experts

סליים, פלעט און גרייוועל רופינג צו מעסינע פרייזען. פייריניסעס געפיקסט בילינ ארבייט גאראנטירט. פאן פארקדייל 5333

7967—9—29

אמת'ע דיאמאנטען מזומז אדער קרעדיט

ווייס זיכער צו קויפען פיי אונז דיאמאנטען. פיר ווענען די־רעקטע איספארטירער פון דיא־מאנטען. פיי האנדלען בלויז מיט דיאמאנטען. און פיר גאראנ־טירען אייך איינצושפארען וועניג־סטענס 20% אויף דעם וואס אנדער קויפען. ווייס זיכער צו ווענען אונזער גרויסען פאאק פיר לאזען ארונטער א ספעציעלען דיסקאונט פון 10% פאר מזומן.

דזשיקאב בראס

15 מאראנטא אוניק
נעבענאיבער פעספערענס פאס.

קענעדער אידען זוכען זייערע קרובים אין אייראפא

מרס. קריטצער. — 54½ רושיימס סטריט נארט האמילטאן אנטאריא. זוכט איהר פאטער אבא אדנא פון רינא, ראמאנאווסקי 157 וו. 6

מרס. בירגעס. — 103 אנוס־טא עוו. טאראנטא זוכט איהר שוועסטער זלאטע בוס מיט'ן מאן פון מאשטשיסקא ביי פשעמישעל גאליציען.

דר. בילעטס. — 103 אנוסטא עוו טא־ראנטא זוכט שמואל און יענטע פראנקפורט פון ניזאנקאוויצע ביי פשעמישעל גאליציען.

יוסף און פינע פינקלער. — זו־כען זייער מוטער און שוועסטער, שבע פינקלער און לאה ווייסבארד פון האבער, לוקא פאדאליער גוב.

משה פונאן. — 178 יוקליד עוו. טא־ראנטא, זוכט זיין מוטער פריידה פו נאן, באקאנט אלס פריידהלע די גלעזערקע, ווי אויך שוועסטערען און א שוואגער שלמה טענדלער, א מלמד פון לוצק. וואהלינער גוב. אויך א שוועסטער שרה, דערזעלבער זוכט זיין שווינגער פעריל גלער, פון ראדזישט וואהלינער גוב.

קלמן גלער. — 178 יוקליד עוו. טאראנטא, זוכט זיין פאטער מאטעל און רבקה גלער פון ראדזישט, וואה לינער גוב.

ישעיהו זומרמאן. — 73 סענטער עוו. טאראנטא זוכט זיין ברודער שבתי זומרמאן פון איוואניסק. דא דאמער נובערניע. דער זעלבער זוכט ישראל בוימעלעוויץ פון איוואניסק דאר גוב.

בעריל לאנגאן. — 27 פחיבי סטריט טאראנטא, זוכט זיינע עלטערען זלמן און מלכה לאנגאן געוואינט אין דארף זומעגקי, זומרמינער וואה־לאסק, לידער אויעזר, ווילנער גוב.

עטינגסאן. — 686 קוין וו. טא־ראנטא, זוכט מענדיל גוטבין, יצחק זרח'ם זוהן פון נעוויל, וויטעבסקעל גוב. געוואוינט לעצטענס אין ווילי־נא. דערזעלבער זוכט זיין ברודער חיים גוטבין פון נעוויל, וויטעבסק גוב. באנשאניצעשקא 36, דערזעל בער זוכט זיינע עלטערען יעקב יוסף און העני רחל גוטבין. אויך דוד בער מיטבין פון רינא, ליפלענדער גוב. ראמאנאוו נאס 114.

ס. פרידמאן. — 34 בעווערלי סטריט. גאלם אנט. זוכט אברהם נאלאוויי פון שטעדטיל בוקי דיעווער גוב.

ציווע ברעגזעל. — 68 הענרי סטריט. טאראנטא, זוכט איהר שוועסטער זעלדע ציקערמאן, ווי אויך איהר ברודער אברהם איטשע הערשקאפע, פון לאדז לאנאוויצקא 14.

ישראל יצחק גארפינקעל. — קו־באלט אנטאריא פאסט באקס 314. זוכט זיין פרוי און זוהן חיה און יעקיל גארפינקעל. פון אנטאפאל גראדנער גוב.

זיטעל בינה וואנמאן. — פון 212 מיקאל סט. טאראנטא, זוכט איהרע עלטערען זלמן און בילה קונצמאן פון דארף פאוולאווסקא וואליא. נע־בען יוזיפאף, דראהאטער גוב.

אברהם בראנדשטיין. — 76 סט. פעטריק סטריט, טאראנטא, זוכט זיי נע שוועסטערען שרה רבקה זילבער שטיין לייטשע און גיטעל פון פא־קאסאווצע, פאסט האליטש, גאלי־ציען. זיינע ברידער קלמן און מאיר בראנדשטיין פאסט וואהניליאוו גא־ליציען, זיין שוועגערין פייגע קרא־טער פון לאקאה פאסט באקאטאשא וועא, גאליציען, ווי אויך פערעל שווארין אין חייה שרה רייטער פון סטיינקוב פאסט קאלאיש, גאליציען.

טשיפע שטראסבערג. — 218 מי־קאל טאראנטא, זוכט איהר טאכ־טער פיינה איזעגשעער פון ווארשא אנראדאווא 3. וו. 40.

דריי הונדערט דאלאר און זעקס חדשים פאר פארקויפען שנאפס

מאריס ברוקער איז נעכטען פאר־משפט געוואדען צו באצאהלען דריי הונ־דערט דאלאר שטראף און דערצו זיצען זעקס חדשים אין ארעסט פאר פארקוי־פען שנאפס. די ארעסט און שטראף איז איהם געגעבען געוואדען דערפאר, ווייל דאס איז שוין צום צווייטען מאל וואס ער איז געווען אנגעקלאגט אויפ'ן זעלבען פארברעכען.

הוט קראנקהייט

זאגט מיר נור ווער עס ליידעט פון דער קראנקייט
וועט באלד פערשפארען צו ליידען

דר. טהונאס

פעטענט באלזאם מעדיצינס וועט איך באלד בא־
פרייען פון דעם צו בעקומען נור אין

339 קווין סטריט וועסט טאראנטא

ספעציעלע פארזאמלונגען פון די אמאלגאמייטעד לאקאלען

היינט אוועגט

וועט אפגעהאלטען ווערען א ספעציעלע פארזאמלונג פון דער פענטס מאכער לאקאל 216 און וועסטען מאכער לאקאל 222

אום 8 אזייגער אין אוועגד.

אין 208 ספעדיינע טוועניו

מיט גרוס,

טאראנטא דזשאינט באארד א. ק. וו. אף א.

עס וועט פארקומען עלעקשאנס פון ביזנעס איידזשענטס.

נ. ב. היינט א ספעציעלעפארזאמלונג פון דער דזשאינט באארד עקזעקוטיוו באארד און ווייזיש סקייל קאמיטע.

טייערים

אונזער וואולקאנייזינג ארבייט ווערט געמאכט פול גא־ראנטירט צו מעסינע פרייזען.

מיר פארקויפען נייע טייערס, טיובס, און עקסעסאריס פון די בעסטע מייקס
ברענגט אייערע אלטע טייערס, און בייט זיי אויס אויף נייע, מיר ערלויבען אייך א זעהר הויכען פרייז פאר אייע רע אלטע טייערס.

מיר האבען אויך געוויזטע טייערס צו בילינע פרייזען

פעדלערס וואיפמערקזאם

מיר צאהלען א הויכען פרייז פאר אלטע טייערס.

DURABLE VULCANIZING Co. 153½ King St. W.

מאטינעע 10, און 15 סענט.
אבענדס 10, 15 און 25 סענט.

HIPPODROME

די וואך פון סעפ. דעם 15-טען
ווילליאם פארנום אין
„וועלף פון דער נאכט"
שערמאן וואן און היימאן, זעליעא, סטויארט און נעץ, עלאין-און טוטי־ניא, אידענע, ווילקאקס לעקאריא קא. האראלד לאיד און פאטהע קאמערדע סאנשיין, קאמערדע.

נאך ראיעלע אינשו־רענס פאליסעס

ווענדעט אייך צו

ל. וזהייט

109 גארוויל עוו.

איינער וואס פארשטעהט די אינשו־רענס און ניט די בעסטע עצות

טעלעפאן קאלעדזש 2585

KASH'S

דזשולערי סטאר

145½ קווין וו. טעל. ער. 3588

ספעשעל סייל

14 סערעט טשיינס 90 סענט

דייטאנדס לאווילי־ערס און אוירינג־לער. מיט ספעשיל בילינע פרייזען אויך לייכטער גרא מאפאנס מיט רע־קארדס. קומט און איבערצייגט אייך.

עקסטרא

גוטס נייעס פאר דעם אידישען פאלק דער באוואסטער וואורשט מאנופעק־טשורער, א. דאלגען פערקויפט יעצט די בעסטע כשרסטע וואורשט פיר

24 ס. א פונט

אלע גראסערים און קאנטרי לייט קויפט וואורשט וואו עס איז כשר און בילינ 671½ ריטשמאנד סט. וועסט טעלעפאן עדלייד 2658

פערזיכערט אייער צוקונפט

און מאכט א גוטען אינוועסטמענט ביי ארויסנעהמענדיג א פאליסי פון די

מיוטשוועל לייף אינש. קא.

אף נייו יארק

דיזע קאמפאניע האט לעצטען יאר גע־צאהלט פון 10 ביז 19 פראצענט די־ווידענד צו איהרע פאליסי האלדערס איך נעהמען אן אלערהאנד אינשורינג זא ווי פייער, לייף, עקסידענט, פלייט גלאז, אויטאמאביל, בוירגלארי און רייאט.

M. Brown 147 Seaton St.
Phone M. 2364

קויפט אייערע פוירניטשור איך יום טוב ביי אייער אלטען פרייגד

מר. לעווינטער

מיר פארקויפען

פוירניטשור

געז־סטאוואס זעהר בילינ.

חתן כלה וואס געהן היראטען דארפען קומען צו

לעווינטעריץ

קויפען פוירניטשור וועלען זיי באקומען שעהנע פרעזענטען.

מיר גיבען אויך מערידזש לייסענס. לעווינטער גיט אויך ארויס אנדערע נעזעצליכע פאפירען.

S. LEVINTER

360-362 Queen W.

ספעשעל כארגיינס איז עלעקטריק פיקסטשורס

6 רום הויז פון 10 פיקטשורס פאר $17.75
און 7 רום הויז פיקטשורס פאר 19.50צ

ספעשיל פרייזען פאר עלעקטריק לאמפען

עס ווערט געמאכט אלערליי עלעקטריק ווייערינג און רע־פיירס.

טעלעפאן מעין 6367

649½ קווין סט. וועסט

די אנטעריא עלעקטריק ווייע־רינג און פיקטשורס קא.

ס. ניסענבאם פראפערייטאר

אידען! דעקט צו אייערע קעפ

איך זאג עס פאר עס ווערה, אז איך וועל מיר היינטיגעס יאהר קיין אשמנ ניט שלאגען. די קלעפ וואס אידען האבען איבעראל געקראגען זיינען מיך מוציא. נאר די בוכצעס וואס מאנכע פון אונז אידען דארפען זיך געבען פאר דער עבירה פון בין אדם לחבירו בלייבען. ווייסענדדיג אז עס איז דא א אידישע העט סטאר וואס מאכט און פארקויפט העטס בילינער זוי די גוים, און לויפען גראדע וואו עס קאסט טייערער. אין וואו מען גלייכט זיי ווי קאפ וועהטאב. די מעגען זיך אן עקסטרא קלאפ געבען ביי אשמנ. טוט אבער אייער פליכט צו זיך און צו יענעס, און באזוכט מיין סטאר. איהר קריגט ביי מיר אן אויסוואהל פון אלע האנד העטס הארטע און ווייכע. איך אלע סארטען קינדער העטס, קעפס בילינער ווי איבעראל.

איזראעל ווינער 696 קווין וועסט

צווישען יוקליד און מעניגנ עוועניו.

מיר בראפען ניט

LOEW'S

לאעו'ס יאנג סטריט מהפאטער

מעל. פיין 3600 — חיי פלאם ווארעווי!

אנאונסערבראכטו
12 פיטאנ ביז 11 נאכמיטאג
נאכמיטאג 10 סענט. 15 סענט.
אוועגד 10 סענט 15 ס. און 25

באקס ביסס רעזערווירט.

די וואך פון סעפ. דעם 15-טען

בעטער סלייט אין „א ספארטינג טשענס"

א שעהנע לעבענס בילד וועלכע וועט אייך העכסט צופרידען, שטעלען, זעקס גרויסע וואדעוויל אקטען). לאאוס ברייטיש קענערזיגן וועכענטליכע נייעס בילדער. מאט און דזשעף קארטונס. — די פארשטעלונגען אין ווינטער גארדען וואו די פלעצער זענען רעזערווירט זענען די זעלבע ווי אין לאום טעאטער.

ספעשעל נאטס צו אונזערע קאסטימערס

ארדערט קוילען יעצט און זארט נישט אויף דער לעצטעד מינוט, ווייל שפעטער וועט איהר צאהלען דאבעל און דאצו וועט איהר נאך ניט קענען באקומען.

THE EATON COAL CO.

Phone Ad. 2696

איטאן קאהל קא.

אפיס 352 קווין וועסט טעל. ערל. 2696

HOW TO BECOME A REAL MUSICIAN?

By taking lessons at Michael Angelo's music school Maestro Michael Angelo will guarantee you a sure success of becoming a real Violin, Mandolin, Cornet, Saxphone player or any other wind and String instruments, also the same Michael Angelo's patient of teaching children to play Violin is not to be compared with any other teachers. So be sure to telephone or come personally regarding your child's mucic education as Sig: Micnael Angelo is the only teacher that takes real interest in them, „and be aware of fakers"

Prof. Michael Angelo

Studio at Alhambra Hall 450 Spadina Ave. near College St
Tel. Col. 17

לואיס מ. סינגער

לאיער און נאטארי פאבליק

קאמישיאנער פאר אלע פראווינצען פון קענערע.

לאא אפיס 154 סימקא סטריט.

טעלעפאן עדלייד 1440 וואוינונג 433 פאלמערסטאן בולווארד
טעלעפאן עדלייד 1441 טעלעפאן קאלעדזש 4866

קויפט אייערע קויהלען פון

יאנעווער בראדערס

וואו איהר בעקומט בלויז ראזשערס קויהלען מיט ראזשערס טיקעט

268½ קווין סט. וועסט. טעלעפאן עדלייד 3766.